

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főtér Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Isétyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítónak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petítor térfogata 12 fillér.
Bélyegdí, minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legelőszérűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Üdvözlét dalárainknak!

Rimaszombat, 1894. május 15.

Alig egy éve, hogy halottaiból feltámasztotta a társadalmi közszellemnek egy egészséges fuvallata azt az egyesületet, mely annyi művelőzetet szerzett évtizedeken át közönségünknek; az egyesület, mely abszolút becsü aesthetikai érdekek nemes szolgálatában áll, s a magyar dal művelése által egyik jelentékeny tényezője a nemzeti érzés és öntudat fejlődésének s ébrentartásának hathatós támogatója. Dalárdánk ez, a rimaszombati dalárda, mely apró lelkek által sokszor kiesi — nyelve, de a szép és nemes iránt lelkesülő emberek áldozatkészségében és méltánylásában újra feléledt s ime most egy egész ország, a dalos, nótás szép Magyarország összes dalárdái között a második rendű babékoszorúval díszítve hozza haza diésőséges zászlóját a magyar tengerpart virágzó kikötővárosából.

Üdvözlét nekik, a kik becsületet szereztek a magyar dalnak, melynek művelői: diésőséget a megyének, melynek derék fiai; hirt és nevet — országra szólót — annak a városnak, melynek lelkesedése szépen hangzó ajkaik nemes művészetét meghihlette!

Még egy hete sines, mikor szerető, dédelgető bucsuzás éljenei között, nem fitogtatott, de öntudatos és erős bizalommal bocsátottuk őket utra, hogy elvigyék innen a Kárpátok aljáról a magyar szívek dalát le a magyar tenger partjaira: — a Kárpátok esőjét — Adriának

S ime: a sokszoros feladatnak hiven megfeleltek. Eldalolták Kárpát-aljának legszebb dalait; azok a hangok, melyek szíveik mélyéről felfakadtak meghihlették még a némileg idegen kultúra gyermekeit is, s olasz és dalmát testvéreink valamint a szigorú jury pártatlan, szigorú törvénybírái is büszke lelkesültséggel s a magyar dal iránti őszinte elismeréssel hajtották meg lobogóikat a rimaszombati dalárda előtt és tüzték a koszorút derék daláraink homlokára.

Nem tagadjuk, büszke önértzet tölti el lel-

künket az ő győzelmük fölött. Diadaluk a magyar szellemnek diadala, győzelmük a mi elveinknek győzelme, annak az elvnek, hogy a kulturális alkotások életereje, aesthetikai értéke képezi a társadalomnak legigazibb, teljesen abszolút becsü hatalmát. Ez előtt meghódolnak — szolgálai alázat nélkül — a művelt emberi lelkek: ez, ha győz is, felemeli a legyőzöttet s a művészet szeretetére, ápolására tanítva és buzdítva, a szép és jó iránti vágyakozásra serkenti az emberek millióit, a kik a dalnak testvéries szeretetében a dal művészi öszhangja szerint egyesülnek.

Csak szívünk belső sugallatára hallgatunk, mikor ime, mi is meghajtjuk előttük az igazság tiszta, becsületes lobogóját Mikor szerető szavakkal, a viszontlátás ama dédelgető éljenei között üdvözlőjük hazatérésüket, a melyekkel őket utnak eresztettük. Diadaluk fénye csak melegebbé tette irántuk mindig hevülékeny szíveinket s büszkévé öntudatunkat, mely győzelmükből semmit sem kér, csak örömeükből kíván egy kiesike részt venni

„Suhog a szél...” a melyik hírül hozza kedves gyermekeinknek diésőséget onnan, a tengerpart szikláin közül. Örömmel, lelkesedéssel, szeretettel, büszkeséggel fogadjuk őket, a kik egy ország koszorúját hozzák haza nekünk a magyar dalnak, a gömöri dalművészetnek fényes diadalában. De örömeink, lelkesedésünk ne legyen a diésőség ellobbanó, tűnékeny lángja, hanem egy állandó ragyogás, melynek fénye sokáig, igen sokáig világítsa meg a dal eszményi szeretetével lelkeinket. Diadaluk emléke egy mindig élénken hangzó esatadal legyen, mely újabb, meg újabb diadalokra buzdítson, s a szépen szóló énekes madárnak: kedves dalárdánknak — sohase érjük meg hattudalát.

Legyenek üdvözölve újra köztünk meleg szeretettel, büszke örömmel a magyar dalnak koszorus dalnokai!

Nemzeti ünnepély. Az EMKÉ-től vettük a következő lelkes felhívást, melyet sietünk közölni a végül, hogy minden magyar család tudomást szerezhes-

S mivelhogy ilyen tilalmat vetett a szép arcára, lassankint a lelke is hozzászokott a komolysághoz; egész kedélye mélabús lett: nem találta gyönyörűségét se pompában, se multságban. A ragyogó termek, lazurkó és gyöngyház-kirakású padmalyaikkal, a csillagos égboltot utánzó kupolák, az illatárasztó, örökvirágzó kertek, talitarka madárseregükkel, a rózsavízfeeskenő szökökutat, mind szemébe sem tűntek, a bajadérok tánczára oda se nézett, a szemfényvesztők csodamutatványai, a betanított elefántok, a szindarabot játszó kutyák mind nem érdekelték: ha pedig a hirdetett költők verseit olvasták fel, azoktól éppen elbólintott.

A Sah-in-sah már jutalmat tűzött ki annak, aki a nejét meg tudja nevetetni. Azt egyszerre „Hakimná” fogja kinevezni, aki annyi, mint egy tartománynak a kormányzója. Mind hasztalan; a csodaszép Izrabál arca oly mozdulatlan maradt, mint aki egy sirkövére ül, s a tegnapi gondolkodik.

Az olasz havasok jéghegyekkel pompázó tartományában pedig taluról-falura járt egy árva savoyard fiú, akinek nem volt egyebe egy majmánál.

A fiúnak a neve volt Dzsója, a majmáé pedig Cseffő.

A fiúnak nem volt esizmája, hanem a majomnak volt keztyűje; a gombos janklit a majom viselte, a fiúnak maradt a mellény. A pávatollas kalapot felváltva hordta hol az egyik, hol a másik, majd a fején, majd a kezében, mikor fillérekért kéregettek. Ha valami szánakozó lélek egy-almát adott nekik, abból előbb a majom harapott, azután a gazdája; amelyiknek utoljára a esutkája maradt, az azt a másiknak a fejéhez dobta. Ahol az éjszaka meglepte őket, ott meghuzták magukat, ol szegletében, kapunyíledésben, eziszterna katlanában; összebújtak, úgy melegítették egymást, hogyha dideregtek.

Hanem aztán egész nap volt a fiúnak mit nevetni. Egymást tanították az arezfintorgatásra. Ahány grimaszt, ahány torzpotát tudott a Cseffő vigyorítani, ugyaannyit tudott a Dzsója visszamókázni; a fejbőrét is úgy tudta mozgatni, a füleivel konyítani, mint a majom. S minthogy

sen a kegyeletes nemzeti ünnepélyről, melynek tárgyso-rozatát majd lapunk jövő számában fogjuk közzétenni: „18—1894. szám. — Minden népek szellemi, anyagi erősségének létalapja műveltségében gyökerezik. Az igazi műveltség meghozza az eszközök tisztaságát, eskakis ez szül közös törekvéseket, egyesíti a legtávolabbi világré-szeket, hozza össze egy haza polgárait. A tudomány nagy vívmányai megédesítik az egyes életét, boldogítják az összest. A kulturának esk aldásai vannak, mindnyá-junkat táplálnak gyümölesei. — Az élet szétszórja a testvéreket, élő hírok se hallik. Szétvált utakon küzdenek a létért, összeolvassza őket az édes szülői kebel. Művel-tség gyengédebbé, szorosabbá fűzi kötelekeinket édes anyánkhoz. — Földi létünket megédesítő ezen magas eszményi ezélok szolgálatában áll az E. M. K. E. Tiz éves fenállása, megerősödése hathatós tényező hazánk kulturájának előbbvitelére. — A hatalmas társadalom, szíveink önkéntes megnyilatkozása, ezen legelső kultur-egyletünk keletkezése, fennlétének alapja, e közös érzü-let teremtheti esk meg egyetlen anyánk, magyar ha-zánk iránti gyermeki vonzalmunkat. — A nagy multban is a felvilágosodás zászlaját elől lobogtató Torda városa és segítő társa az E. M. K. E. torda-aranyosvármegyei választmánya az ő multhoz hív, mikor Hazánk legna-gyobb kulturegyletét falai közé hívta. Együttal áldozni kíván ez alkalommal az eszményiség nagy apostolának, a magyar regényirodalom megalapítójának, halhatatlan szülöttjének br. *Jósika Miklósnak*. E kettős ünnepély fényét az E. M. K. E. erejét esk oly tekintélyes ember megjelenése emelheti, mint eskimed, miert az 1894. junius 3-án tartandó nagy közgyűlésre és Jósika-emléktábla leleplezésére ezennel tisztelettel meghívjuk. — Tordán, 1894. május 6. án. Velits Ödön, elnök. Gróf Bethlen Géza, tiszteleti elnök. Sándor Kálmán, társ-elnök. Gergely Ignác, alelnök. Nagy Olivér, alelnök. Nesselfeld Miklós, Nagy Albert, Borbély György, Volenszky Gyula, jegyzők. Asztalos Gábor, Bálint József, Balogh György, Betegh Ferencz, Betegh Jenő, dr. Betegh Miklós, Betegh Sándor id., Betegh Sándor ifj., gróf Bethlen Bálint, gróf Bethlen Balázs, Berga József, Bertalan József, Boér Dé-nes, dr. Bogdánfy Lajos, Boneza Miklós, Boné József, Bornemissza Gyula, Bors Albert, Brasányi Ferencz id., Csegezi László ifj., Csegezi Mihály, Csipkés Ödön, Csong-

ezzel mulatatták a vásári közönséget, annalfogva a Dzsójának a napja reggeltől estig csupa nevetésből, vi-gyorgásból állott.

Egyszer egy kikötővárosban valami pajkos matrözök pálinkát adtak a fiúnak is, a majmának is, attul mindakettő megrészegült, azzal elvitték őket magukkal a hajóra s aztán elvitorláztak a széles világba. Senki sem kereste őket. Komédiás gyerek, komédiás majom senkinek se ija-fia, elveszhetnek számozatlan.

Nyaratszaka, mikor a nagy hőség miatt minden tehetős ember menekül a persa fővárosból, Teheránból, a sah-in-sah udvara is átköltözik a hűsebb egü Szultana-badba, ahol a királynak még a rezidenciájánál is pom-pásabb várpalotája van, amit a híres építész, Feth-Ali készített, melynek kétszáz pillére mind színre, mind for-mára más meg más; egyik fehér alabástrom, másik ró-zsaszínű kaledon, fekete jaspis, husszínű karuiol, füzöld malachit, kigyótarka szerpentin, szallagos akát, a már-ványnak sarga, violaszín-barna változatai s egy boltozat csupa itakolumitból, amely olyan kő, hogy meg lehet hajlítani, mint a nyers fát.

Egy napon hírül hozták a királynak, hogy a nagy bazár előtt egy idegen fiú támaszt esőndületet a majmá-val, akikről senki sem tudja, honnan kerültek ide. Az ibliszek hozhatták mind a kettőt, mert az egy olyan majom, aki kártyát tud játszani. Akárkivel elfogadja a játszást s minden játszmat megnyer. Valami dzsin lakik ebben a majomban.

A sah felhozatta az udvarába a majmot meg a gazdáját.

A Dzsója volt az, meg a Cseffő.

A perziáknál nagyon szeretik a kártyázást. Itt hamarabb ismerték a „naibi“-t (ez a keletieknél a kártya neve), mint Európában, ahol azt a szaraczenoktul tanul-ták el. — A sah maga is erős volt a játékban, de a királyné még erősebb. Egymással szoktak játszani, ren-desen pikétet, amihez nagy kártyaérezék kívántatik.

Mint hogy a királyné arcát idegen férfinak, ha még olyan gyermek is, meglátni nem szabad, a Dzsóját egy

T A R C Z A.

A királyné és a majom.

Irta: *Jókai Mór*

Majmuna és Idrisz tündérek találkoztak a paradicsom kapujában.

— Mit találtál? — kérdezé Majmuna.

— Én találtam egy királynét az aranykupolájú templomok városában, akinek minden meg van adva, amiben esk ember leánya gyönyörűségét lelheti: van fényes palotája, kertje, palankinos elefántja, van drága öltözet, ékszerai; van ének, táncz, zene, mesemondás a házában; van daliás férje, aki minden vágyát teljesíti, mielőtt azt kimondta volna — esk aki azért mégis boldog-talan; mert nem tud nevetni. — Hát te mit találtál?

— Én pedig találtam az ezüstkupolás hegyek tartományában egy árva fiút, akinek nappal nincs mit enni, éjjel nincs hol hálni, de aki egész nap kaczag, vihog nevet s folyvást van rá oka, hogy miert nevesen.

— Ha mi ezt a kettőt össze tudnók hozni, hogy az egyiknek legyen abból, ami a másiknak nincs: mindakettőt boldoggá tehetnók vele.

— Tegyük ugy.

Azzal szétterjeszték a szárnyaikat s repültek vissza a földre.

*

A királyné neve volt Izrabál, a Sah-in-sah, a persa király egyetlen felesége; a csodálatos szépség, akinek a nagy szépségéhez az a nagy bibája járult, hogy maga is tudta, milyen szép.

Egyik szobájának a falai csupa tükörből voltak amikből magát láthatá, s azért nem nevetett soha, hogy a szépségét el ne rontsa; mivelhogy nevetésközben az ajkak szép csigametszése széjjelnyulók s a nagy szemek összehu-zódnak, az arez síma közepén gödör támad, s a szemzög-letekben ránczok fodorulnak. Férfi szemé előtt ugyan a nevető női arez a legszebb, de a királyné esk a saját szemével láthatta magát s az előtt a nevető arez volt.

vay Domokos, Czákó László, dr. Domokos Ander, Dániel József, dr. Dávid Lajos, Dindár István, Dulló János, Eresényi Béla, Fekete Lajos, Felföldi Béla, Ferenczi Ferencz, Finta Miklós, Fodor Pál, Frenkel Lipót, Fúzi Sándor, Gáál László, Gáál Miklós, Gáál Mór, Gajzágó Róbert, Galandauer Henrik, Garner József, Gegesi József, Gegesi Sámuel, Gombos László, dr. Harmath Béla, dr. Horváth Miklós, Ilyés Gyula, Jakab Gergely, Jakab János, Jeney Károly, Jeney Zsigmond, br. Jósika Andor, br. Kemény Ákos, br. Kemény Ödön, Keresztes János ifj., Kleinhempel József, Kleinhempel Sámuel, Körmendy Oszkár, Lengyel Kristóf, Löwy Dávid, Löwy Rudolf, Löwy Zsigmond, Medgyesi János, Mészáros István, Mezei András, Mike Márton, Miksa Imre, Módi Mihály, Nagy Albert kereskedő, Nagy Balázs, Nagy Béla, Nagy Lőrincz, Nagy Miklós birtokos, Némethi József, Orbán Károly, Pálfi János, dr. Pap Samu, Páska Simon, Péter János, Polonyi Sándor, Pozsoni Antal, Rédiger Béla, Reich József, Saíamon Ferencz, Simon József, Sipos Béla, Szabó Sámuel, Szeesődy Kálmán, Székely János tanár, Székely László, Szentkirályi István, dr. Szentkirályi Lajos, Szöcs Péter, dr. Szentpéteri János, dr. Szentpéteri Lajos, Tamási Péter ifj., gróf Teleky László, Thoroczkay Lajos, gróf Thoroczkay Miklós id., gróf Thoroczkay Miklós ifj., Thoroczkay Sándor, Tóth Olivér, Tulogy Sámuel, Vajna Ödön, Varasdy Lajos, Varga Dénes, Veszprémi Lajos, dr. Vertán Endre, Vlászka János, Veress Ferencz, dr. Wolff Gyula, Zalányi István, Zarándi Károly, Zeyk József ifj., Gr. Zichy István, Zsákó János a közgyűlést rendező 100-as bizottság tagjai.

A rimaszombati dalárda a fiúmei országos dalárversenyen.

Dalárdánk május 11-én d. e. 1/2 11 órakor indult annak, hogy haladását, művészetét az országos versenyen bemutassa. Már 10 óra előtt csoportosan gyülekeztek dalárdaik a városba előtt, hol az egyet két-két helyem pompás lobogóját Szentmiklóssy Gyula megyei főszámvévő dalárda alakja emelte magasra. Pontban 10 órakor elzárta a dalárda jelszavát, melynek utolsó akkordjaira a nagy számban összeseregelt közönség zajos tapsal és riadó éljenzéssel felelt. Ez éljenektől kísérve ért ki a dalárda dr. Szabó Samu m. főorvos, elnök vezetése alatt a pályához, hol a vonat megindulásáig megmegújuló szíves ovációkkal halmozták el a dalművészet derék argonautáit. A dalárdához úgy a vasúttállomáson, mint a szomszéd állomásokon többen csatlakoztak, úgy hogy dalárdaik társasága számszerint meghaladta az ötvenet.

Május 14-én hétfőn érkezett Zágrábról az első tudósítás, melyet Lengyel Samu takarékpénztári pénztárnoknak Perez Samu kir. közjegyző-helyettes küldött. E tudósítás szerint dalárdaik sok farsággal törődtek az utban, de a győzelem reménye azért meglehetősen jó hangulatban tartotta a nagyszámu társaságot.

Május 15-én reggel Abbaziából érkezett a második tudósítás ugyancsak Perez Samutól, a dalárda titkárától. A kedves, lelkes hangú levélke igen szép reményekre bízogolta itthon várakozó közönségünket. E level tartalma következő volt:

„Kedves druzám és többi barátaim!

A miskolcival teljesen egyenlő siker. (tegnap este 8 órakor) vannak sokan, kik azt hangoztatják, hogy minta dalárda vagyunk, pedig a többi 30 is rendkívül jól versenyzett, a fiúmei közönség a basszusunkért lelkesül, a kormányzó erősen tapsolt a juryval együtt. Szabó Samu el van ragadtatva, az egyletek lépten nyomon minket éltetnek. (ittünő délszaki idő van, most usztam a tengerbe, viszek belőle porzót. Gyuszu*) most ment Terzáz-

*) Szentmiklóssy Gyula.

hímetz ernyő mellé állították, a honnan csak a majmára láthatott. A Cseffónak adtak egy magas széket, hogy elérje az asztalt. Maga a sah ült vele szembe. A majom keverte a kártyát, odatette a sah elé emelni s aztán kiosztotta. Mikor aztán felszedte a kezébe a kártyákat, akkor elkezdett a pofájával mindenféle furesa fintorgásokat mivelni.

Hát ilyen majompofákat látott már Izrabál eleget; nem nevetett rajtuk.

Azonban elkezdődött a játék. A pikétnél beszélni szokás. A kimondást, meg az ítéseket számlálni kell. Az a majomnak nincs megadva. De ahelyett van neki négy keze. A két első kezében a kártya, a két alsó kezében meg egy palatábla és kréta. Ezekkel jelzi a saját elsőbbségeit. Mikor a sah Quint von Obert mond, Cseffó a fejét megrázza: nix-nutz, itt öt egyenes van — s felírja a táblára. S az első játékban több ütést csinált, mint a sah. A játék alatt az ernyő mögött álló Dzsója folyton beszélt a majmához; de olyan nyelven, amit senki sem értett. A kártyákba pedig nem láthatott és így nem jöhetett abba a gyanuba, hogy ő vezényli a majmot.

Izrabál arczán elkezdett mosoly derengeni, amint a majom az első játszmát megnyerte.

A második osztásnál a sah meg akarta tréfálni az ellenfelét. A t monlta: „négy király!” Pedig nem volt a kezében csak három.

Erre a majom alázatos szemforgatással vette fel az alsó kezével a leskártyolt negyedik királyt s a sah elé mutatta. — Eh! Mit! Mondá a sah. „Magam vagyok a negyedik!”

Erre a majom négy dísznót jelzett s hármat kiteve az asztalra, ami a kezében volt, felesapta a fejére a tollas süvegét s büszkén a fejére ütött: „magam vagyok a negyedik!”

Izrabál ajkairól egy „hah!” röppent el: kezdete a nevetésnek.

Ezért az egy hangért megbocsátotta a sah a vakmerőséget.

A harmadik játéknál a sah egy kilencvenest kapott.

Izrabál arca pedig egészen nevetésre állt már,

tóba. Dall Asta ügyvédnél délelőtti borozás volt a Gyuszu révén. Holnap Triesztbe a díkjosztás után, a többiek pedig haza. Itt már eseresznye van és a számoczat kosárszámra árulják. Üdvözet. — Abbázia. 1894. május 14. Samu.

Május 15-én délután lapunk munkatársához Lőrinczy Györgyhez jött az első sürgöny dalárdaik győzelméről:

„Dalárdánk hét kitűzött díj közül az ötödiket nyerte Rábely.”

Nyomban erre Szabó György polgármesterhez érkezett sürgöny Perez Samu titkártól, melynek tartalma szerint a rimaszombati dalárda a versenyen a második díjat nyerte. Hasonló tartalmú sürgöny érkezett Schulhof Pálhoz a következő szöveggel: „fényes győzelem, második díjat nyertük Mancez.”

Ezt megerősítette a Lőrinczyhez este érkezett második sürgöny:

„Első sürgöny nem jó. Mi a második díjat nyertük Rábely.”

Az örömhír gyorsan terjedt el városunkban és mindenfelé nagy lelkesültséget keltett. A nagy öröm közé bántó dissonanciaképpen sirt bele az a szomorú hír, hogy a győzelmes dalárda derék karnagyát, — ki a diadalnak mint egyik vezér, főtényezője volt, — oly óriási csapás sújtotta, épen az öröm óráiban ragadván el tőle a végzet egyetlen, kedves kis fiát.

A május 16-án érkezett lapok mind úgy közlik a fiúmei dalárda eredményét, hogy a rimaszombati dalárda az ötödik díjat nyerte, de ez bizonyára azon tévedés folytán lett így közölve, hogy a versenyen rendkívül — ad hoc — díjak is lettek kitűzve, s ezeket is rendszer számba vették a lapudósítók. Minden értesülésünk megerősíti azonban sürgönyeink tartalmát, hogy dalárdánk a hivatalos díjak közül a másodikikat — egy értékes bronz — szoboresportozatot nyerte el.

Bármiként legyen is azonban, tény az, hogy dalárdánk győzelemmel került ki a versenyből s ezzel fényes tanujelét adta annak, hogy egyrészt értékes művészeti tényező színvonalára emelkedett, másrészt pedig, hogy közönségünk áldozataira, méltánylására, támogatására és elismerésére teljesen méltó.

Ugy értesülünk, hogy a dalárda zöme esütörtökön a reggeli vonattal fog körünkbe bazarérkezni: többen közülük azonban felhasználják a kedvező alkalmat és kirándulásokat tesznek az Adria festői szép pontjaira, egyik csoport Triesztbe, másik Velenczébe utazik, a remek helyek megtekintésére. Mindezek miatt a dalárdának ünneplés fogadtatása valószínűleg el fog maradni s győzelmük méltánylása pár héttel késedelmet fog szenvedni, a mit különben a derék Váry János karnagy családai szerencsétlensége is bőven indokol.

Színház.

E heti színházi referádánk csak újabb nyilvánítása lehet annak az elismerésnek, melyben ifj. Károlyi Lajosnak itt időző színházát eddigelé részesítettük.

Folyó hó 9-én szerdán színekerült „Romeo és Julia”, Skakspere örökös tragédiája, Hevesyné jutalomjátékául. Megvalljuk, nem tartjuk szerencsés gondolatnak, hogy egy oly kitűnő naiva, mint Hevesyné jutalomjátékul tragédiát válasszon, bár nem tagadhatjuk, hogy a „jutalmazandó” e szerepben is, mint eddigelé csaknem mindig, kiválóit nyújtott a hálás közönségnek. A többi szereplő, ugyszólván kivétel nélkül küzdött a darab nehézségeivel; legtöbb sikerrel Bihary, kinek Romeoja figyelemreméltó alakítás volt.

Csütörtökön, e hó 10-én Rátkay jeles népsziműve „Fehő Klári” aratot szép sikert. Aba András Biharynak legjobban megjátszott szerepei közé tartozik. Veres Sándor (Fátyol Ferkó) könnyekig megható érzéssel énekelt, de kissé könnyedén játszott. Donáthné a ezmszerepet, Károlyné öv. Aba Andrásné szerepét élethíven és lélekbel személyesítette. Nagy Dezső (Csik Vendel) pompásan játszott, ifj. Nagy Imre (Istók) méltó partnere volt. A sokáig húzódtat előadás méltán ragadta zajos tapsokra az elégedett közönséget.

Szombaton, folyó hó 12-én Donáthné Őrsi

szétnyílt ajkai között ott ragyogtak a fehér gyöngyfog sorok: szemében szokatlan tűz égett.

A negyedik játékban a sah egyetlen ütést sem csinált. Matsban maradt. A sah dühös volt.

Izrabál ajkán pedig kitört a hangos habota. Végigveté magát kaczaga akerevetens homperegve folytató a nevetését.

A sah öreme fejedelmi módon nyilatkozott. Marék aranyat dobott a majom elé: amit az hirtelen a két pofájába dugdosott s aztán a gazdájához futott vele, átadni neki a busás nyeresémet.

— No, most próbálj te vele játszani! mondá a sah Izrabálnak.

A királyné nem sokat kérte magát, leült a kártyaasztalhoz.

Most már a kártyázó majom arczfintorgatása állandó mosolyt idézett a királyné arczára. De folytonos nevetés lett abból. Mert a királynénak az volt a szokása, hogy játék közben esalt, hamisan jelzett, a mit a sah el szokott neki nézni: de bezeg nem nézte el az új játszótárs. A majom észrevette a hamiskodást s heves kémozdulatokkal tiltakozott a csalafintaság ellen; ami a királynét oly derült hangulatba hozta, hogy egyre nevette, mint a kit esiklándoznak; nagyokat sikongatott közbe; egész pirosra nevette az orezáit. Olyan volt, mintha megbüvölték volna.

S még a körülálló hölgyeket is magával ragadta a királyné nevetése; olyan hangverseny támadt, aminőt a sah palotája nem hallott soha; hangverseny csupa kacagásból.

— Akárkitől jöjjön ez a esoda: valóságos esodának kell azt mondani. — Szólt a kalifa s gyöngéden lecsókolá Izrabál arczáról a nevetésszülte könyeket. — Mától fogva állandó legyen ez a esodahang a palotában.

A Cseffónak, úgy mint a gazdájának, rögtön pompás öltözeteket adtak.

Mondjuk el hát a titkát a majom kártyázási művészetének, amelylyel minden embert meg tudott verni. Mert természetfölötti dolgokat manapság még a mesékben sem hisznek már el.

Tehát ahány lapja van a naibinak (a kártyának),

Aranka, a társulat szépehetségű tragikájának jutalomjátékául Dumas örökös „Kaméliás hölgyét” adták. A darabban voltaképp csak két valódi szerep van: Gaut-hier Margit és Duval Armand szerepe, e kettőben Donáthné és Bihary igaz művészettel excelláltak. Donáthné, kivált az utolsó felvonásokban megszámlálhatlan alkalommal ragadta nyílt színen is zajos tapsokra a közönséget, talán egyetlen csekélyke hibája az utolsó felvonás tulerős realismusa volt Izléses öltözékei méltó feltűnést keltettek. Bihary Armand szerepében kitűnő volt. A staffage a társulat több kiváló tagjának szolgált, hálás szerep hiányában, pusztá gyakorlatul.

Vasárnap Veres Sándor felléptével „A betyár kendőjé”-t, e régi kedvelt népsziművet láttuk, a maga sötét borzalmaival. Az előadás egészben véve sikerült: Bihary, Erős Antónia, Károlyné, Donáthné igen jól, Endrődy, Havyné pedig eléggé megállították helyüket. A rendezés ellen azonban volna némi szavunk, mert az utolsó felvonás törvényszéki szobája csak az illúzió rontására volt alkalmas.

Hétfőn, e hó 14-én különböző fő- és alezimek alatt Szigligeti „Strik e”-ja került színre, kissé gyöngö összjáték mellett. Károlyné, Hevesyné, Erős Antónia, továbbá Károlyi, Bihary és Nagy Dezső emelkedtek ki a szereplők közül, bár ezek sem játszottak igazi kedvvel.

Kedden Konti kedves operettje a „Suhancz” került színre. Az előadás kitűnő, minden tekintetben korrekt volt; kár, hogy oly kevés számu közönség élvezte a jó előadást; mert a kik ott voltak, igazán élveztek. Veresné (Eliz) és Fűredy Lujza (Morin Emil) a darab egyik legszebb részletének a kettőnek remek éneklésével elragadták a közönséget. Erős Antónia rendkívül rokon-szenyes suhancz volt, énekszámainak kellemes előadásával és játékával sokszor megújuló tapsokra ragadt bentfűket. Nagy Dezső (Bizot) és ifj. Nagy Imre (Duran) alaposan megnevetették a közönséget. A darabban előforduló komikumot pompás játékkal teljesen és élvezetesen juttattak érvényre. Havyné, Károlyné és Veres Sándor szintén jó alakítást mutattak be. Veres azt a keveset, a mit énekelt, valóságos bravurral adta elő.

Ezzel a társulat jelentékeny része egyelőre búcsút vett, s átrándult Tornallyára néhány előadásra, hogy az itt töltött keserves néhány hét veszteségeivel szemben némi kárpótlást szerezzen társulatának. A Blaha Lujza vendégszereplésekor természetesen ismét itt lesz az egész társulat.

Hirek és vegyesek.

Eljegyzés. Dr. Löcherer Tamás, a gömörmezei közkórház igazgató-főorvosa, megyénk orvosi karának egyik díszes e napokban váltott jegyet Marton Anna öröhlgyvel, néhai Marton Rudolf, a rimaszombati törvényszék felejtethetlen, kitűnő elnökének bájos leányával. Egész társadalmunk őszinte szerencsekívánatai kísérik a szép frigyét és a boldog párt!

Dr. Zehery István körorvos, városunk orvosi karának egyik kiválóan képzett és közkedveltségnek örvendő tagja a tisztí orvosi vizsgát teljes sikerrel letette, mihez neki őszintén gratulálunk!

Eljegyzés. Ottóropecz Mátyás, a helyben állomásozó XII nehézüteg derék tűzestere, kit harmadéve az árviz alkalmával több emberéletnek hőiesen megmentéseért a király koronás ezüst érdemkereszttel tüntetett ki, folyó hó 10-én váltott jegyet Hollóssy Mariskával, Hollóssy József tekintélyes polgártársunk bájos leányával. Áldást kívánunk frigyökre!

A sors brutalitása. Mialatt dalárdánk derék karnagyának Váry Jánosnak vezetése alatt a messze idegenben aratta babérait, az alatt itthon a halál fölalkodott a Váry János családú fészke körül. — S valóban, alig lehet a legnagyobb felindulás nélkül írni a sorsnak erről az igazi brutalitásáról, melylyel szegény barátunkat sújtotta, midőn a távolban küzdő apát megfosztja élete egyetlen édes reménységétől. Mély megdöbbenéssel érte-

annnyiféle fintorlata van a majom pofájának. A kártyalap harminezkettő. A majom majd a jobb szemével esal, majd a bal szemével hunyorit, majd mind a kettőt behunyja, meg fölmereszt, két szemöldökével kacsinat, félresandít, homloka bőrét felhuzza, meg leránczolja, szája szegletét jobbra-balra fintorítja, nyelvét kiölti, orrát felhuzza, szája két végét felvigyorítja, ajkát lepittyesztí, egész száját összesűcsösörití, fűtlyre idomítja, a két füleig elhuzza nevetve, a fogait viessorgatja, négyuszögű száját öblit, hízelkedve mosolyog, hosszú képet nyujt, szemét ég felé forgatja, ijedt pofát mereszt, száját tátja meg összehunja, ajkait befalja, guymosolyra fintorul, pityereg, szépen kér, komoly arczot módosít, szemérmesen mörkál. — Ez is harminezkettő. — S minden arczmozdulat megfelelő egy kártyalapnak. — S ezek a titkos jelek be vannak tanulva a Dzsójánál is, a Cseffónál is.

Akármiyen messze ultietik is a savoyard fut a játszó-asztaltól, ő a majom arczfintorlataiból megtudja, hogy annak miéle kártyák vannak a kezében, s akkor aztán messziről kommandírozza a maga nyelvén, hogy mit hijjon és mivel üssön. „Szegő-király”, — „galamhölgy”, — „szarvas-bohócz”, — „szerelem”, — „halál”, — „bitófa”. Ha nem érti meg a majom a szót, Dzsója a megfelelő arczmozdulattal magyarázza meg neki érthetőbben. Így tudja megnyerni a játékot a kis majom a nagy ember ellen.

Akik pedig ezt a titkot nem ismerik, azt hiszik, hogy boszorkányság van a játékban. Hisz a majom nem tud beszélni. Nem bizony a szájával; de tud az arczával.

A sah in-sah elhatározá, hogy a esodaterő majmot meg kell vásárolni a gazdájától a királyné számára, minden áron.

De ki tud beszélni a gazdájával? Hisz az valahonnan a Kaf-hegy mögül esepent ide.

Az ország legtudósabb embere a Hakim I-Séra (az írott törvény embere) kisütötte, hogy a majom gazdája taliánul beszél.

De hát ki tud az országban taliánul?

Persze ott nincs operaház, hogy az ember mindig kapjon valakit, aki olaszul tud. Végre kisütötték, hogy a taberistáni kormányzó, Arif Emir az az egy ember, aki beszél a taliánok nyelvén.

sültünk ugyanis, hogy Váry János, a dalárda derék karnagyának gyönyörű, kedves, okos 13 éves fia, a kis Jenőke, a legkedvesebb szöke gyermekek egyike folyó hó 15-én, délután 6 órakor egy gyorsan fejlődött hashártyalob következtében örök álomra szenderült. A Fiumében lévő apát táviratilag még 14-én hazahívtá az aggódó család, midőn a kis fiu állapota rosra kezdett fordulni, s a karnagy rögtön vonatra is ült és 15-én este az utolsó vonattal érkezett haza, hol már egyetlen kis fiának sötét ravatalát találta. A szegény apa elébe Törköly József közös iskolai igazgató ment, előkészítendő az iszonyu esapásra, melynek sulya alatt ez a kedves, szeretetreméltó kis család egészen összeroskadott. — Ily gyászra nines, nem lehet lelkünknek egyetlen vigasztaló szava sem, csak részt veszünk mindnyájan, bánatos szívvel a mélyen sujtott család borzasztó gyászában. — A mélyen sujtott szülők a következő gyászjelentést adták ki: „Váry János és neje született Bálintffy Amália ugy a saját mint a többi rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a forrón szeretett és felejthetetlen fiuknak Váry főgymnasiun III-ik oszt. tanulónak a folyó hó 15-én délután 4 órakor, életének 13-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A kedves halottnak hült tetemei folyó hó 17-én délután 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a helybeli sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Rimaszombat, 1894. május 15-én. Áldás és béke lengjen drága pora felett!

A nemzet csalogánya itthon. Várunk nagynevű szülőtte. színművészetünk bálványozott alakja: báró Splényiné Blaha Luiza folyó hó 23-án Rimaszombatba érkezik, s itt ifj. Károlyi Lajos szintársulatánál négy estére terjedő vendégszereplésben fogja gyönyörködtetni egész megyénk műértő és műpártoló közönségét. Ezen igazi művészi eseményszámba menő vendégszereplés nézetünk szerint elutasíthatlan kötelességet ró közönségünknek minden rétegére, azt, hogy a nemzet csalogányát, ki eddigelé szülővárosában fel nem lépett, ideérkeztekor lelkes ovacziókkal, kitörő örömmel fogadja. Emlékszünk, hogy hasonló alkalmakkor, például Reményi idejövetelekor ugy a műkedvelő társulat, mint maga e nemes város előjárósága is mindent elkövetett, hogy a művészt az őt megillető fényvel fogadja — Azt hisszük, hogy most, a mikor saját világhírű szülőtte az, a ki falai közé jön, e város még fokozottabb mértékben, szíve-lelke egész melegevel fog igyekezni azon, hogy őt méltóan üdvözölhesse. A vendégszereplésről szóló hivatalos jelentést a következőkben közöljük:

Színházi jelentés! Báró Splényiné Blaha Luiza urhölgy, az ország utólrhetetlen csalogánya f. hó 23-án érkezik Rimaszombatba, szülővárosába, és 24-én fogja 4 előadásra terjedő vendégszereplését, az e célra a „Huszár“ vendéglő udvarán felállított díszes páholyos színpadon megkezdeni. — N. é. közönség! Midőn nekem jutott a szerenese osztályrészül, hogy a nagy művésznőt sikerült néhány vendégjára megnyerni és a midőn azon óhajának adott kifejezést, hogy nyári szünetéje megkezdésekor az ország különböző részéből kapott meghívásokat mellőzve, első sorban szülővárosában, a hol születése óta még soha sem volt, óhajta vendégszereplését megkezdeni. Most, midőn az alkalom itt van, hogy Gömörvármegye székvárosában a nagy művésznőt, saját szülőitjét kebelében fogadhatja, hiszen hogy mindenké megragadja az alkalmat az ő utólrhetetlen és páratlan művészetében gyönyörködni. 1-ső fellépte folyó hó 24-én „A piros bugyellárás“ népszimű. 2-ik fellépte folyó hó 25-én „Náni“ népszimű. 3-ik fellépte folyó hó 26-án

Felparancsolták az emirt Szultanabádba.
A Sah-in-Sah tudatá vele, hogy miért hivatta fel. Azért, hogy beszéljen a majom gazdájával.
— Allah kéri! kiáltá fel az Emir. De rosszkor jött ide az a majom! Hisz éppen most lázadtak fel Taberistánban az istentelen „Babik“, a próféta tagadók; a míg én itt járok, azalatt felforgatják az egész tartományt.
— No hát küldök oda helyetted más emirt; téged pedig kinevezlek teheráni emirnek.
Erre még jobban jajveszékelt az emir.
— Allah ekber! Felséges hadur! Az nekem nem előléptetés. Teheránban van a „szadzazám“ (nagyvezér) székhelye. Taberistánban magam precelem a népet; de Teheránban a szadzazám is préseli: mi marad nekem?
— No hát kinevezlek szadzazámnak. A mostanit pedig elküldöm Indiába nagykövetnek.
— Az már más.
És így Arif emir megkapta a nagyvezéri hivatalt, azért, hogy beszéljen taliánul a kártyázó majom gazdájával.
— Hallod-e te kutyakölyök, a kalifa meg akarja venni a majmodat. Mi az ára?
— De én nem adom ám el a majmodat semmi áron.
— Bolondfejú! Annyit nyomó aranyat kapsz érte, a mennyi a majmodnak a sulya.
— Mit csináljak én azzal az arannyal! Ha megtudják, hogy sok pénzem van, agyonütnek érte. Mig most az én Csefföm, ahárhová megyek vele, mindenütt megkeresi a mára való kenyeremet. Én a majomtól meg nem válok.
(No megállj monda magában Arif, majd azért is megmutatom én neked, hogy megválsz tőle.)

Azzal a legelső alkalomnál, a midőn ismét maga elé hozatta a királyné a majmot a gazdájával együtt, Arif is behoasáttatá magát a terembe s ugyanazon szönyeg tőgé elrejtőzve, a hol a Dzsója kuttogott, ő is meghuzta magát. Ott azután, a mint a játék elkezdődött, elővette az elefántesont-tábláját s följegyzé rá azokat az elasz szavakat, a miket Dzsója intézett Cseffőhöz. Kitalálta a ravasz eszével, hogy a savoyard fiu igazgatja a játékot; az a mester, s ezekben a szavakban van az egész boszorkányságnak a titka.

„Ingyencélő“ népszimű. 4-ik fellépte folyó hó 27-én „Asszony verve jó“ népszimű. Ezen 4 vendégjátékra előleges bérletet nyitok a következő árak mellett: Páholy 50 frt. Tamlásszék 10 frt. Kórszék 8 frt. Napi árak egyes előadásokra lesznek: Páholy 15 frt. Tamlásszék 3 frt. Kórszék 2 frt 50 kr. Zártszék 2 frt. Földszinti állólhely 1 frt. Katona-, deák- és gyermekjegy 50 kr. Karzati álló 40 kr. Előjegyzéseket csakis a négy előadásra fogadhatok el, a többiekre csakis az előadások napján. N. é. közönség! Hogy e nagy vállalatom hajótörést ne szenvedjen, felkérem Rimaszombat városa és vidéke mélyen tisztelt közönségét, hogy vállalatomat a nagy művésznőhöz méltóan támogatni és a bérletet minél tömegesebben aláírni sziveskedjenek. Ezen 4 előadásra a bérletalíráásokat Hevesy Lajos, társulatom titkára eszközöli, ki is mindenütt személyesen teendő tiszteletét. Blaha Luiza urhölgyet, kit bővebben ajánlani az én tollam szegény, az ő pára lan nagy művészetéhez több kommentárt felhoznom szükségtelen, becses figyelemükbe ajánlom. Esedezem ügyem jó indulatu pártfogása és felkarolásaért Rimaszombat, 1894. május 16. teljes tisztelettel Ifj. Károlyi Lajos, színigazgató.

Derek, tisztos polgár hunyta örök álomra szeméit épen a piros pünkösztünnep első napján. *Plichta Nagy János* volt e derek öreg, ki 84 évet küzdött át tisztos munkában e földön, mely anyagi jutalmakkal dusan jutalmazta ugyan fáradozásait, de kemény esapásokkal is meglátogatta az élet viharaival daczoló vallásos lelkét. Az évtizedeken át betegeskedő öreg polgár eltemette életének hü osztályosát, feleségét, s két felnőtt fia: Dr. Nagy Lajos budapesti jeles orvos, és Nagy Béla volt helybeli kereskedő s irbaszállítást is meg kellett érnie, míg végre ő maga is megtért teremtőjéhez, szerető rokonainak karjai között lehelvén ki lelkét. Az elhunyt derek öreg polgár végrendeletében gazdag hagyományokkal bőkezűen gondoskodott, különösen egyháza — az ev. ref. egyház — intézményeiről, ez által is tanúságot téve nemes szívének tiszta érzelmeiről. Legyen nyugalma esendes, emléke pedig áldott!

Ifjusági majális. A helybeli főgymnázium majálisa folyó hó 23-án fog megtartatni. A meghívók már szétküldték. A rendező-bizottság kérésére tisztelt olvasóink becses tudomására hozzuk, hogy a meghívón jelzett közbéd különböző ckokból el fog maradni. Azok, kik meghívóra igényt tartanak és ilyen tévedésből nem kaptak volna, sziveskedjenek a rendező-bizottsághoz, illetőleg Benedek Gyula főgimn. tanárhoz fordulni.

A helybeli főgymnázium VIII. osztályu tanulóinak osztályvizsgálata f. hó 10-én szép eredménnyel végződött, amennyiben 31 növendék közül 28 találatot képesnek arra, hogy érettségi vizsgálatra bocsáttassék. Az írásbeli érettségi vizsgálatok folyó hó 17-én kezdődnek s 22-én nyernek befejezést.

Halálozás. Özy: Vigh Bertalané asszony, helybeli tisztos polgárnő, f. hó 13-án hosszú szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogultat három derek fia gyászolja, kik közül a legidősebb Vigh Bertalan a belügyminiszterium irodaigazgatója, József Gömörvármegyének, Gábor pedig Rimaszombat városának tisztviselője, mely tájalmukban a nagyszámú rokonság és a társadalom nagy része őszintén osztozik. Nyugodjék esendesen a hasznosan eltöltött életpálya után!

A Baksay-alapítványhoz Babay Bálint és Babay István pelsüzi polgárok szintén járulni kívánván, szerkesztőségünkben egy-egy forintot, összesen 2 frtot tettek le. — Bár adományukat a „Baksay-albumra“ ezímen adták át, mintán azonban az ez iránt felmerült terv az idő rövidsége miatt kényszerűségből eljettett. — A nemes adakozók inteniójának véltünk megfelelni, midőn adományukat Terhes Pál unak, a Baksay-ünnepély rendező bizottsági pénztárnokának szolgáltattuk át, hogy a jeles tanár nevére teendő alapítvány összegét szaporítsák.

Mezhívó. A nagyirőzei polgári és középkereskedelmi iskola ifjusága 1894. május 23-án a városi „Fürdő“ helyiségében tavaszi tánc mulatságot rendez, melyre a közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Kedvezőtlen idő esetén este a vendéglő nagytermében fog a tavaszi mulatság megtartatni. — Mindazok, a kik

Mikor aztán ezt kitalálta, akkor galléron fogta a Dzsóját s becsukatta a földalatti tömlőzöbe.
— Így ni! most már nem kérdem, hogy mi a majmodnak az ára.
A Dzsója akkor is nevetett: „Majd felhozatsz te engem ismét! Majd értim jösz még szépen kérve.“
A következő játékál aztán Arif maga helyezkedék el a rejő függőn még e onnan hangoztatá a táblájára felírt szavakat a Cseffőhöz.
Azt azonban nem tudta Arif, hogy a majom arczintorai mit jelentenek? Es így azt sem tudhatta, hogy micsoda kártyák vannak a majom kezébe? Mikor aztán elkezdett a majomnak diktálni, mit híjjon, s olyan kártyákat nevezett meg, amik annak nem voltak kezében: a majom dühbe jött, fejéhez vágta a kártyát, táblát krétát, mindent, s azzal összedugta mind a négy karját: nemjátszik többet.
— Csak hozsd te vissza a savoyard fiut. Nem olyan könnyű ez, mint a nagyvezérség. Mondá neki a kalifa: s a szadzazámnak nagy szégyenszemre magának kellett visszamenni, a börtönből kihozni Dzsóját.
A Dzsója azonban most már el volt keseredve, azt mondta, hogy ő nem marad itt; megy a majmával együtt vissza hazájába.
A sah dühös lett a szadzazámra. „Itt van ni! már most elmegy a majom.“
— Van egy eszmém! mondá Arif. A mostani Emir-ed-Daulah (kincstárnok) nagyon sokat lopott már Ideje, hogy a fejét levágjuk. Helyébe megtehetjük ezt a ficzkét Emir-ed-Daulahnak. Ez nagyon jól tud számítani s kevesebbet fog lopni. Akkor aztán itt marad a majmával együtt.
— Mondasz valamit! Felelt rá a Sah-in-Sah.
S ekként lett Arif emirből szadzazám. Dzsójából pedig Emir-ed-Daulah Teheránban. S mind a hárman jól betöltötték a helyüket. Hgy ki a harmadik? Azt szabad találgatni. Majmuma tündér ismét találkozott a társával, Idriszszel a paradicsom kapujában.
— No már most az árvagyereknek van mit enni.
— És a királynéknak van mit nevetni.
„Allah nagy és Mahomed az ő prófétaja.“

meghívót esetleg nem kaptak volna és arra igényt tartanak, sziveskedjenek a rendezőséghez fordulni.

Gyűjtésünk a Kossuth-szoborra. A Kossuth Lajos hazánk nagy fiának Budapesten emelendő emlékszóbor költségeihez újabban a következő adományt vettük:

Babay Bálint, Pelsücz 1 frt — kr.
Hozzáadva a lapunk f. évi 16-ik számában kinutatott 73 frt 71 krt.
Eddigi gyűjtésünk: 74 frt 71 kr.

A rimaszombati polgári olvasókör által kibocsátott 5%-os, egyenkint 10 frt értékű házvételi kötvényekből ez ideig a következő összegek jegyeztettek: Rimaszombati takarékpénztár 100 drb kötvény 1000 frt, Rimaszombati ált. ipartestület 10 drb kötv. 100 frt, Özy, Miutszenty Bertalané 1 darab kötvény 10 forint, Horváth László 1 darab kötvény 10 forint, Rónay Gyula 3 drb kötv. 20 frt, Facsinay József 10 drb kötv. 100 frt, ifjabb Róth Lajos 1 drb kötv. 10 frt, Bornemisza Elemér 3 drb kötv. 20 frt, Bornemisza István 1 drb kötv. 10 frt, Bornemisza Istvánné 1 drb kötv. 10 frt, Rabely Miklós 2 drb kötv. 20 frt, Lokasánszky Endréné 10 drb kötv. 100 frt, Polgári olvasóköri temetkezési egylet 10 drb kötv. 100 frt, Gümörmegyei díjnekesség-egylet 5 drb kötv. 50 frt, ifj. Kovács István 1 drb kötv. 10 frt, Rimaszombati Kaszinó 10 drb kötv. 100 frt, Brones István 10 drb kötv. 100 frt, Cseh János 1 drb kötv. 10 frt, ifj. László János 1 drb kötv. 10 frt, Szabó József mézszáros 10 drb kötv. 100 frt, Éva János 2 drb kötv. 20 frt, Kohuth Lajos 1 drb kötv. 10 frt, Szabó József cipész 1 drb kötv. 10 frt, Lőkócsy Lijót 2 drb kötv. 20 frt, id. Gasko János 1 drb kötv. 10 frt, Vozáry Sámuel 1 drb kötv. 10 frt, Barányi Gusztáv 2 drb kötv. 20 frt, Tóth Péter 1 drb kötv. 10 frt, Benyó Béla 2 drb kötv. 20 frt, Tomay Alajos 2 drb kötv. 20 frt, Fáy István 5 drb kötv. 50 frt, Szentmiklóssy Gyula 1 drb kötv. 10 frt, Csillag Mór 1 drb kötv. 10 frt, Rimaszombati általános temetkező egyesület 50 drb kötv. 500 frt, Varga István 1 drb kötv. 10 frt, Izraelita négyelet 5 drb kötv. 50 frt, Susztek József 1 drb kötv. 10 frt, Dr. Cziner Miksa 5 drb kötv. 50 frt, Varga Lajos 10 drb kötv. 100 frt, Braun Zsigmond 5 drb kötv. 50 frt, Pitta Lijót 5 drb kötv. 50 frt, Pitta Lijótné 1 drb kötv. 10 frt, Jelinek Bertalan 5 drb kötv. 50 frt, Szabó Lajos hivatalnok 1 drb kötv. 10 frt, Szabó Károly földbírtokos 5 drb kötv. 50 frt, Szabó Károlyné 5 darab kötvény 50 forint; összesen: 3120 forint. — Van szerencsem ez alkalmából tisztelettel felkérni mindazon urakat, kik a vett gyűjtő-ívet mindez ideig még be nem küldötték, méltóztassanak azt hozzá, vagy az elnökséghez még az esetben is beküldeni, ha netán a jelzett kötvényekből nem jegyezték volna. — Rimaszombat, 1894. május hó 15-én. *Rónay Gyula*, pénztárnok.

Két pokolkép A miskolci törvényszék vizsgálóbírja és a vadnai esendőség egy nem csekély feltűnést keltő ügyben folytat most nyomozásokat. É hó 10-én ugyanis a bánrévei vasuti állomáson ismeretlen feladó két kis ládát adott fel gyorsárként, melyek egyike Lichtschein Miksa sajkakazinezi földbírtokosnak, másika pedig egy vadnai gazdag parasztnak szolt. Mindkettőnek tartalma „szerszám“ szóval volt jelezve s a szállító-levélen feladó gyanánt magok a címzettek szerepltek. A Lichtschein Miksának szóló ládát rendeltése helyén a címzettnek fia: Lichtschein Dezső bányász-mérnök vette át, ki a küldeményt gyanusnak találván, nagy óvatossággal fogott a ládácska felbontásához. Hogy ez az óvatosság mennyire helyén volt, igazolta a láda tartalma; abban ugyanis szerszám helyett egy eléggé komplikált szekezetű pokolkép volt, mely löporral és dynamit-töltényekkel ellátva, arra volt hivatva, hogy a láda felbontása alkalmával robbanást idézzen elő. Az esetről Lichtschein azonnal jelentést tett, ugy a miskolci törvényszéknek, mint a esendőségnek, mely utóbbi a feladási állomáson értesülvén arról, hogy Vadnára egy másik hasonló küldemény ment, legott táviratilag intézkedett ez utóbbi küldemény zár alá vétele tekintetében, s a tettesek kinyomozása végett a legszélesebb körű vizsgálatot tette folyamatba.

Fejldő tanügyi lap. A *Békésen* megjelenő „Tanügyi“, ezimű közlöny alig két évi fenállása után abban a helyzetben van, hogy julistól kezdve *dijtalannul, heti mellékletet* ad előfizetői számára. Ez esetben a „Tanügyi“ a legterjedelmesebb népoktatásügyi közlönye lesz a magyar közönségnek, mert hetenkint, a napilapok alakjában nyolcz oldalon jelenik meg. Szpecialitása lesz e közlönynek, hogy olvasóinak a napilapok legérdekesebb cikkeit is bemutatja, a forrás megnevezésével s így, akik több napilapot nem olvashatnak, a „Tanügyi“-ből tájékozhatják magukat. A „Tanügyi“ közelebbi (máj. 15.) száma következő cikkeket adta: 1. A szentlélek ünnepe. 2. A napilapok rólunk. L. F. 3. Lapunk jövője. 4. „Minek a tanító, mirek az iskola“ stb. 5. Tanügyi sajtónk. G. L. 6. A házi feladatok (Pályamű). 7. Ötven évig néptanító. L. H. 8. Magyar tanítók az ezredéves kiállításon. 9. Testületi ügyek. 10. Tárca: Száritott levelek. T. J. 11. Léb. 12. Vegyesek stb. stb. Megjelenik ez igen élénken és érdekesen szerkesztett lap minden hó 1. és 15-én, jövő féleltől kezdve heti melléklettel. Előfizetési ára egész évre 3 frt.

Nyilvános nyugtáványozás.

A Kossuth-szóbor alap javára Rimaszombat községi elemi és polgári leányiskolájában következő eredményrel gyűjtöttek:

Az I-ső elemi osztályban: Beliczky Erzsébet 50 kr. Bálint Julia 5 kr. Bező Róza 10 kr. Darnyi Mária 10 kr. Gregus Borbála 12 kr. Juraskó Gabriella 10 kr. Kovács Erzsébet 10 kr. Krausz Jolán 10 kr. Krisko Julia 5 kr. Liják Irma 10 kr. Neumann Anna 10 kr. Simon Anna 3 kr. Singer Ida 5 kr. Stolez Sára 10 kr. Szalóczy Ilona 10 kr. Szöllösi Julia 10 kr. Vályi Leuke 10 kr. Vigh Julia 10 kr. Zsigárdy Lujza 10 kr. Összesen 2 forint 10 kr.
A II-ik elemi osztályban: Andrik Mária 10 kr. Baffi Róza 10 kr. Borsos Marika 10 kr. Czimet Ilona 10 kr. Cseh Zsuzsi 10 kr. Csizi Gizella 10 kr. Fülöp Anna 10 kr. Hozelitz Etelka 5 kr. Huszt Gizella 14 kr. Kerekes Mária 10 kr. Konez Erzsike 10 kr. Koreny Etelka 10 kr. Krausz Lama 10 kr. Marczel Józsa 18 kr. Pavella Zsuzsi 5 kr. Rásky Jolánka 50 kr. Rónay Gi-

Hirdetmény.

3425. szám. **Sajó-püspöki** község telekkönyvi birtok szabályozás következtében átalakított, és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-ezikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-ez. 15. és 17. §§-ai alapján, — ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-ez. 5. és 6. §-okban és az 1891. XVI. t.-ez. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-ez. 7. §. és az 1891. XVI. t.-ez. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-ez. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt vagyis **1894. évi december hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-ez. 16. és 14. §§-ainak esetekben, — ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-ez. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1894. december 1-ső** napjáig bezárólag a tkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondanak, többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t.-ez. szerinti eljárás, és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-ez. 16. §. alapján történt bejegyzését s érdemesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1894. évi december hó 1-ső** napjáig bezárólag záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adták át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is esatoltak vagy ilyeneket pódlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1894. április hó 27-én.

Altdorffer,

kir. törvényszéki bíró.

zella 20 kr. Spürjusz Julia 20 kr. Strausz Erzsike 10 kr. Turóczy Juli 5 kr. Varga Juli 10 kr. Weisz Anna 11 kr. Volkó Vilma 10 kr. Winter Piroška 10 kr. Leicht Aranka 2 kr. Összesen 3 frt.

A III-ik elemi osztályban: Péter Janka 10 kr. Szöllősy Erzsébet 10 kr. Palkovits Julianna 10 kr. Bodon Mária 5 kr. Balázs Mária 5 kr. Rotheridesz Teréz 5 kr. Pálffy Mária 10 kr. Badinyi Leona 50 kr. Saxinger Sarolta 1 frt. Draskóczy Ilona 10 kr. Neumann Erzsébet 10 kr. Pollyák Ilona 10 kr. Klauzer Anna 30 kr. Leosó Irma 20 kr. Összesen 2 frt 85 kr.

A IV-ik elemi osztályban: Makray Erzsébet 10 kr. Medveczky Katalin 10 kr. Badinyi Melánia 50 kr. Tomcsányi Mária 50 kr. Kriston Jolán 50 kr. Havas Erzsébet 10 kr. Majomi Etelka 15 kr. Szabó Erzsébet 10 kr. Kohn Malvin 10 kr. Rábely Etelka 10 kr. Káposztás Erzsébet 10 kr. Simko Anna 10 kr. Singer Aranka 10 kr. Seszták Cornelia 10 kr. Haas Berta 20 kr. Összesen 2 forint 85 kr.

Az I-ső polgári osztályban: Czimet Vilma 20 kr. Ádám Klára 10 kr. Singer Jolán 20 kr. Barczy Erzsike 50 kr. Varga Teri 10 kr. Lovass Anna 10 kr. Molnár Zsuzsanna 20 kr. Simon Erzi 10 kr. Kohn Hermina 10 kr. Róth Gizella 40 kr. Komáromy Jolán 30 kr. Kozák Irén 20 kr. Szalontay Julia 10 kr. Gombkötő Róza 5 kr. Roeskár Mária 10 kr. Institorisz Maresa 30 kr. Szakall Boriska 20 kr. Bendó Zsuzsanna 10 kr. Szentmiklóssy Ilona 20 kr. Kovács Emma 10 kr. Kausál Anna 5 kr. Benyó Gizella 10 kr. Benyó Irén 20 kr. Csordás Zsuzsanna 10 kr. Fabriczy Mária 30 kr. Sranokó Piroška 30 kr. Winter Szeréna 10 kr. Frank Janka 30 kr. Pongrácz Ilona 25 kr. Polyák Margit 10 kr. Fischer Berta 5 kr. Polisz Margit 10 kr. Kilyády Mária 20 kr. Lopusny Mária 20 kr. Pálik Juli 10 kr. Molnár Jolán 20 kr. Hageter Julia 20 kr. Kubinyi Ágota 20 kr. Összesen 6 forint 70 kr.

A II-ik polgári osztályban: Alexay Anna 50 kr. Badinyi Emma 50 kr. Bernáth Ida 50 kr. Diekmann Margit 20 kr. Fischer Ilona 30 kr. Glauf Margit 20 kr. Husz: Mariska 10 kr. Járdánházy Vilma 10 kr. Kerekes Róza 10 kr. Koós Zsuzsanna 10 kr. Lesiczky Jolán 50 kr. Németh Mariska 20 kr. Uthy Ilona 10 kr. Összesen 3 forint 40 kr.

A III-ik polgári osztályban: Groó Gizella 20 kr. Wikonkál Juliska 20 kr. Fehér Izabella 20 kr. Juraszko Aranka 20 kr. Csizi Erzsébet 20 kr. Erdélyi Jolán 20 kr. Fabinyi Margit 30 kr. Draskóczy Maresa 20 kr. Netkovszky Olga 50 kr. Góib Jolán 20 kr. Rábely Irma 20 kr. Fráter Gizella 20 kr. Abeles Ilona 20 kr. Balogh Juliska 20 kr. Összesen 3 frt 20 kr.

A IV-ik polgári osztályban: Györy Ida 30 kr. Institorisz Anna 30 kr. Koreny Erzsike 30 kr. Medveczky Erzsike 30 kr. Mészáros Malvin 20 kr. Stolez Mariska 30 kr. Seszták Mariska 20 kr. Szakall Mariska 30 kr. Szakall Rózsika 30 kr. Varga Juliska 20 kr. Mavezell Mária 50 kr. Összesen 3 frt 20 kr.

A tantestület tagjai közül: Feketéné-Otte H. 1 frt. Kurzbeck Ernő 1 frt. Geese Teréz 1 frt. Fülep Benjámin 1 frt. Matelesy Pál 1 frt. Összesen 5 frt.

A községi elemi- és polgári leányiskolák gyűjtése összesen 32 frt 30 kr., mely összeg a „Budapesti Hírlap” szerkesztőségéhez küldetett be.

A rimaszombati takarékpénztár ivén. Baksay József 5 frt. Horváth János 10 frt. Institorisz Endre 5 frt. Kern Adolf 1 frt. Lőrinczy György 1 frt. Összesen 22 frt.

Kishonthy Gyula ivén. Kishonthy Gyula 3 frt. Kishonthy Anna 1 frt. Kishonthy József 1 frt. Összesen 5 forint.

Mindkét gyűjtés az ivekkel együtt a pesti hazai első takarékpénztárhoz küldetett be.

Hivatalos közlemények.

A miskolci kereskedelmi és iparkamarától.

1039. sz. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a gyárosokat, ipartelep tulajdonosokat stb. hogy az ipari s gyári alkalmazottaknak baleset elleni védelméről és az ipartelepügyekről szóló 1893. évi XXVIII. t. ez. f. évi március hó 37-én életbe lépett s a miskolci kereskedelmi és iparkamara területén (Borsod-Gömör-és Hevesmegyék) az ipartelepügyei teendőket Dr. Békassy Sándor kir. ipartelepügyelő (Budapest keresk. miniszterium) látja el.

1086. sz. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a fakereskedőket és faiparosokat, miszerint a fakereskedelem, faipar és az erdőbirtokosok érdekében a földművelésügyi m. kir. miniszter ur. ezentul évenként összeírta az eladandó faanyagok mennyiségét. Az 1894. évre összeállított kimutatás már megjelent s ebből kivethető az 1894. évben kihasználandó erdő tulajdonosa, a vármegye és község, melynek területén fekszik, az erdőterület, az eladható fakészlet, a faanyagminőség, a legközelebbi vasúti állomás és nagy fapiacz vagy feldolgozási hely, az 1893-ban elért főárak s az 1893. évi vállalkozók nevei. A fakereskedelmek és iparnak tehát a kimutatás becses segédeszköz annál inkább; mert az ezentul évről-évre ki fog adatni.

1681. szám. A magy. kir. államvasutak gépgyára pályázatot hirdet 70 köbméter erdei, 575 köbméter lucfenyő, 300 köbméter bükkfa, 2000 darab bükkfahasítvány szállításra. Ajánlatok folyó évi június hó 5-ig nyújtandók be, az igazgatósághoz (Budapest, Kőbányai ut). Erről a miskolci kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

Felelős szerkesztő: Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN.

Magán-hirdetések.

Nyers selyem Bastruhákra alkalmas kelmelet öltönyöknél 9 frt 50 kr-ért és jobb fajtáknak is — valamint fekete, fehér és színes selyemkelméket méterenként 45 kr-tól 11 frt 65 kr-ig — sima, koczkázott, csikozott, mintázott és damasztolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban szállít; postabé és vámentesen a privátmegrendelők lakására HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Mintás postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Árlejtési hirdetés.

A radnóti ev. ref. egyház már meglevő s egyházközségi jóváhagyott tervrajz alapján **tornyot** akarván építtetni: felhivatnak az építés vezetésére vállalkozni óhajtó építésszek, hogy költségvetési munkálataikat alól-irotnál — hol a tervrajzot megtekinthetik s bővebb felvilágosítást is nyerhetnek — **folyó évi július 1-ig** adják be.

Radnót, 1894. május 10.

Pósa Lajos,

ev. ref. lelkész.

(Kétféle találmány) a Zacherlin-folyadék, melylyel mindazon helyeken, a hol a por nem tapadhat oly jól vagy hatolhat be, a fereg megsemmisítése meglepően gyors és biztos módon érhető el.

A Zacherlin-folyadék ennélfogva különösen a poloskák, bolhák és tetvek **ivadékának** kiirtására alkalmas, melyek hasadékokban, eresztékekben és padlóknak vagy az állatok irhájában fészkeltek be magukat. Zacherlin-porral **együttesen** alkalmazva ezen találmány nemesek a **leggyorsabb**, hanem a legtartósabb eredményt is nyújtja a fereg **minden** fajtája ellen, bárhol is tartózkodják az.

A Zacherlin-folyadék 25 kros vagy 1 frtos palackokban az anélkül is ismeretes Zacherlin-raktárakban vásárolható.

A gyakorlati alkalmazáshoz az e célra szerkesztett porlasztó (1 forintonként) szükséges.

REISZ JÓZSEF

DIVATÁRU KERESKEDÉSE RIMASZOMBATBAN.

Reklámra nincs szükségem, miután a nagyérdemű közönség becses pártfogását élvezni szerencsém van, mégis jónak vélem néhány cikkre hírlapilag felhívni becses figyelmüket, u. m.: **legújabb berendezett nagy cipőraktáramban**

női-, férfi- és gyermek-lábbeliek

legjobb gyártmánya, továbbá női-, leány- és gyermek-kalapok szalma-, csipke- és selyemből, ugyszintén férfi kalapok, valamint női- és férfi fehérneműek, **kézelők és gallérok, keztük, blouzok** minden létező színben és façonban, míg a rőfös-árúk és egyéb divatcikkék nálam igen jutányos áron kaphatók. Esedezem kegyes pártfogásukért, legfőbb törekvésem leendő a bizalmat ki is érdemelni.

Teljes tisztelettel

REISZ JÓZSEF.

A magyar általános köszén bánya részvénytársulat,

Budapest, V., bálvány-utca 8.

ajánlja a t. ez. gőzmalmoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatoknak, **cséplési idényre** a gazdaközönség és cséplőgéptulajdonosoknak kitűnő minőségű

akna, koczka- és darabos szenét

centeri, királdi stb. bányáiból

5—6

legjutányosabb áron, egész koczirakományokban, minden állomásra szállítva.